

A TENGERPART

POLITIKAI NÁPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. december 18.

286. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felölös szerkesztő:
MURAI JENO.

Egész evre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

SZERBIA.

(Rp.) Tegyük föl, hogy a viharfelhők elvonultak a magyar-osztrák monarchia és Szerbia, tehát Európa egéről s hogy csend és nyugalom van. Tegyük föl, hogy az érintkezés a monarchián át Szerbiával és a többi balkáni állammal megindult és élénk folyamatban van. Tegyük föl, hogy Szerbia ipari és kereskedelmi szükségleteinek legnagyobb részét tőlünk szerzi be, egyszóval tegyük föl, hogy szent a béke és nagy a barátság.

Ha mindez a föltevés való volna, akkor monarchiánk kormányai, szintugy a közös külügyi kormány a legélénkebb tárgyalást folytathatná elsősorban az abszolút szomszédságban levő Szerbiával a kereskedelmi szerződés minél világosabb, minél tágabb körű megkötésére.

Mit jelent nekünk a Szerbiával való kereskedelmi szerződésünk? Azt ugyebár, hogy Szerbiával és a Balkánnal rendezett és teljesen szabad a kivitelünk. Kétségtelen tehát, hogy Szerbiával való baráti jóviszonyunk nem csak erre a kis államra, de ránk nézve is nagyon kívánatos s hogyha az Adrián nem akarjuk eltérni a szerb kikötői berendezkedést, az éppen azért van, mert Szerbiát a magunk számára akarjuk megtartani, mint fontos kereskedelmi szerződéses felet és mert külpolitikai előrelátásból nem türhetjük azt, hogy ez a kis állam

„A Tengerpart“ tárcája.

A szám-ember.

Akkoriban szalmaözvegy voltam. Azaz, hogy . . . azaz megkövetném a Tudományos Akadémiát, hogy a legközelebbi tömeges szógyártás alkalmával találjon ki valami megbízhatóbb szót erre az állapotra. Legalább is olyat, ami jobban fűdi a feleség nélkül ideiglenesített férj fogalmát, mert hiszen éppen azért szoktak örvendeni ennek az állapotnak — természetesen a jelen sorok íróját kivéve — mivel nem hagyják özvegyen a szalmát. Erre tesz célzást a furdóznivaló asszony, mondván:

— Fiam, meg ne csalj, amíg oda leszek.

Addig is míg az Akadémia megtalálja a helyes definíciót a „szalmaözvegy“ szó helyett a „legény-férj“-et javasolom.

Tehát legény-férj voltam akkoriban és abban az Erzsébet-köruti vendéglőben étkeztem, ahol megrendítő jelenetek szoktak lejátszódni, amikor egy-egy néhai cipőtulajdonos viszontlátta a néhai cipőnek a talpát Stefánia-sült és Beaf á la Kódarab s ha sonló inkognitó jellegék alatt.

Alapjában véve romantikus ember vagyok. Szívesen jártam az említett vendéglőbe és magam is elzékenyültem öleltem fogaimra elveszettnek hitt marhabőr-talpamat. M. . . benne volt az amerikai cipőgyár jele

két domináló nagyhatalom között hadikötőt létesíthessen.

Föltevésünk értelmében csend van, az ipar és a kereskedelem éli a világát. És soron van a Szerbiával való kereskedelmi szerződés megkötése.

A téma oly nagy, oly sokoldalu s olyanira egyesíti magában az ország érdekeit, hogy az innen elhangzó óhaj is meg kell hallgatnia annak a fórumnak, mely a szerződést létrehozza. Az ipar és a kereskedelemnek az az óhajta, hogy Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés hozza meg azt a kívánatos, régi olosóságot, melyet a helyi piac nem bír többé elérni és produkálni, hogyha ahhoz nem segít neki az a faktor mely az idegen gravitáció árhullámzásait egyengeti.

Fontos és nagyon lényeges, hogy a Szerbiával való kereskedelmi szerződés kedvezzen Szerbiának és a Balkánnak, mert így biztosítható, hogy a Balkán és Szerbia viszont kedvez a monarchiának. Ez a viszontkedvezés az által áll elő, hogy a balkáni gravitáció nagy lendületet vett a monarchia felé s egyben megerősíti a vele való jó viszonyt.

A szerb kereskedelmi szerződés rövidesen talpra állítja Szerbiát, annak iparát és kereskedelmét. Nemesak szabad, de nyílt és kedvező lévén Szerbiának a monarchiával való kereskedelmi összeköttetése, kétségtelen, hogy a ránk utalt kis állam nemesak szerződő felet lát bennünk, de jó barátot is, melyhez vonzódni fog s a folytonos ba-

Egy ilyen étkezési kísérlet alkalmával ismerkedtem meg a szám-emberrel, francia módszer szerint. A magyar módszer, mint tudva vagyok, abból áll, hogy vasvilla-szemekkel üldöznek ki a világból azt, aki az asztalunkhoz merészkedik ülni. Mi mindig egyedül akarunk ülni egy asztalnál. Men-nél kisebb kulturájú valamely nemzet, annál inkább igyekszik a hozzátartozó, már kávéházi vagy vendéglői asztalnál is a társadalom miniatűrjét mennél nagyobb társaság alakjában süríteni az asztal köré. Mi nehezen barátkozunk s a mellénk telepedtet alig állunk szóba, míg be nem mutatkozott s nem tudjuk, elér-e a kilátásban levő ismeretség gőgünk színvonalát. A német még böcsánatot sem kér, ha mellénk te azért van az üres szék a terített asztal mellett, hogy valaki ráüljön. Bemutatkozás nélkül böcsátkozik beszédbe és eltávozik anélkül, hogy kíváncsi lenne szomszédja kiletére. A francia kedvesen elcséveg és beszéd közben bemutatkozik, vagy legalább is távozás előtt. Az angol bemutatkozik, de nem beszél.

A szám-emberrel tehát francia módszer szerint ismerkedtem meg. Vagyis közben tudtam meg, hogy Labán Arnoldnak hívják. Mellém ült s a szájamba nézett, a mint ettem. Lenyeltem az utolsó falat tészát és egy szépen kiköszörült gorombaságra készültem. Hirtelen minden előzetes beveze-

rati érintkezés kifejlődve, erkölcsi motívumokban is jelentkezni fog a szerb közelítés.

A kikötőváros arra kéri tehát a monarchia kormányait és a külügyi kormányt hogy Szerbiával jó kereskedelmi szerződést kössön, mert ez biztosítja Szerbia nyugalomát, boldogulását, a mi békénket, türhető árainkat, valamint azt, hogy a szerbek ne álmodozzanak, hanem produktív munkát folytassanak.

Mert érdemes Szerbiával foglalkozni. Feltéve persze, hogy elvonultak a viharfelhők.

Azonban, fájdalom, nem vonultak még el s félő, hogy a jó kereskedelmi szerződés érdekében a monarchia kénytelen lesz önmaga a felhőket elkergetni. S ebből is Szerbiának lesz haszna.

—o—

— Aufferberg bukása. — Egy bécsi lap tegnapi számában azt jelenti hogy Aufferberg hadügyminiszter bukását azok az óriási zab-rendelések okozták, melyeket a miniszter Észak-Amerikában tett. E rendelésekről senki sem tudott, még a hadügyminiszterium ama közegei sem, melyeknek az ilyen ügyben eljárniok kell. Később azonban kiderült, hogy a hadügyminiszter milyen rossz üzletet kötött és Aufferbergnek stornirozni kellett a megrendeléseket.

—o—

tés nélkül hozzámhajtott:

— Hányszor szokott uraságod emi napjában?

— Reggel, délben, délután, este és éjjel, — feleltem azzal az őszinteséggel, mintha az adókövetőbizottság előtt állnék.

— Összes asztaltársam összeráncolta homlokát és érthetetlen szavakat mormolt.

— Két uzsonna az száthatvanhat. Ebéd . . . vacsora . . . és éjjel is . . . az nyolcezerháromezszáztizenkilenc.

Szeméit a vendéglő csillárjára emelte és átszellemült arccal bámulta a mennyezetet. Követtem tekintetét, de a repedésen kívül nem észleltem semmi figyelemreméltót sem.

— Uram — szólalt meg hirtelen. — Ön állkapcsával naponta közel tízezer mozdulatot fejt ki evés közben. Ez annyi, mint három, vagyis ön egy évben tízezer löerőt fejt ki.

Hamarjában nem tudtam: sértésnek mi nősítsem ezt a löerőt, vagy pedig elismerésnek.

— En nem vagyok lovasrendőr, uram, — feleltem boszankodva. — En nem fejték ki löerőt, hanem a magam erejét. És ha kellemetlenségeket tetszik mondani, kénytelen lennék ezt az erőt az ön állkapcsa táján kifejteni.

Az idegen ur mosolyogva nyugtatott meg:

— Távol áll tőlem a sértés, csupán börtököttem megjegyezni, hogy ön annyi löerőt fejt ki, amelylyel egy hat kocsiálló

Ujdonságok.

— **A kereskedelmi kamara ülése.** A fiu-
mei kereskedelmi és iparkamara esütörtökön
december 19-én, délután 6 órakor ülést tart
a következő tárgysorozattal: Indítványok
és interpellációk. — Hivatalos bejelenté-
sek. — A m. kir. kereskelemügyi miniszter
a kamara véleményét kéri egy felállítandó
fiuemei maganzálogház ügyében. — A pénz-
ügyminiszterium kamarai tagok kiküldé-
sét kért a X. és XI. tc. alapján összeülő adó-
kivető bizottságba. — A debreceni kamara
a hóni ipar támogatásának akcióját sürgeti.
— Hivatalos indítvány az 1913. évi városi
ipartanács ügyében.

— **Az abbazia kursalont nem építik.**
Az abbaziai kurpark előtt a tengerben óriási
helyet töltöttek fel, amelyre egy nagyszá-
bású kursalont terveztek. A feltöltési mun-
kálátokat már hónapok óta befejezték, sőt
az építési határidő is régen lejárt, de az —
mint értesülünk — építést bizonytalan idő-
re el kellett halasztani, mert a háborus idők
okozta rossz gazdasági viszonyok miatt nem
kapnak kölcsönt az építésre.

— **Karneváli mulatságok.** A Casino
Patriottico már összeállította karneváli mu-
latságainak sorrendjét, amely a következő:
December 13-én Szilveszter éjszakája, január
6-án és január 12-én teaestély, január
18-án táncmulatság, január 25-én nagy bál,
február 1-én és 4-én táncmulatság.

— **Akik nem félnek a háborútól.** Min-
denfelé pang a kereskedelmi élet, nincs vál-
lalkozási kedv senkiben, sőt egyes helyeken
már pánikszzerű félelmet kelt a közeli hábo-
ru réme és ennek dacára Abbaziában mégis
olyan tünetek észlelhetők, mintha tőlük tá-
vol állna ez a mindenféle szorongató gazda-
sági krízis. Ugyanis nagyon sok villatulaj-
donos, kik bérbe adják villájukat, most
mintegy 40, sőt 50 százalékkal is felemelik
a villájuk házbérét. Természetesen a villák
bérlői minesenek hasonló véleményen és
nem igen fogadják el ezt az indokolatlan
stájgerolást, sőt sokan emiatt már ott is
hagyták Abbaziát. Érdekes megjegyezni,
hogy Lovranában is történtek hasonló stáj-
gerolások. Hogy miért stájgerolnak, azt iga-
zán nem tudjuk.

— **Hadihajók próbajáratái.** A fiuemei
m. kir. tengerészeti hatóság a San Giovanni
di Pelago és Porer között hajózó kereske-
delmi hajóknak, próbajáratokat végző hadi-

hajókkal való találkozásuk esetén követen-
dő magatartás tárgyában a következő hird-
detményt tette közzé. A tengerészet tudomá-
sára hozatik, miszerint az isztriai part
mentén és pedig a St. Giovanni in Pelago
(Rovigno mellett) és a Porer (Isztria déli
csucsánál) nevű tengeri világítók között a
cs. és kir. hadihajók gyakorta sebességi pró-
bajáratokat tartanak. Minthogy ezen pró-
bajáratok alkalmával az utirány és a me-
netsebesség lehetőleg változtatlanul fenntar-
tandó; az említett vizeken hajózó kereske-
delmi hajók paranesnokai felhívtnak,
míszernint az esetben ha a próbajáratokat
végző hadihajók által követett utirányban
hajóznak, hajóműveleteiket akként hajtsák
végre, hogy az utirány a próbajáratok za-
vartalan eszközölhetése végett a hadihajók
számára szabadon maradjon. A próbajára-
tokat végző hajók megkülönböztetési jel-
ként az „Intelligenza“ nemzetközi jel-
let fogják kitűzve tartani és oly esetben a
midőn feltehető, hogy az említett jel bár-
mely okból (p. o. erős füst kövekeztében)
nem vehető észre, a nemzetközi jelzőkódex
22. oldalán a 2. pont alatt idézett fény- vagy
hangjelzéseket (gyors egymásutánban lob-
banó fényeket vagy rövid hangokat) fogják
leadni.

A tengerészeti hatóság által 1890 évi
május hó 18-án 2060 sz. a. kiadott hirdet-
mény egyidejűleg hatályon kívül helyez-
tetik.

— **Patak Gusztáv előadása.** Az albánok
ban Európa legrégebbi népe született újjá;
egy nép, amely soha szabad nem volt és
mégis, mindig megőrizte függetlenségét.
Ezeröl mondott Patak Gusztáv sok újat és
érdekeset. Az albánok egyik-másik törzse
még nomád életet él, a kereskedés teljesen
primitív, a szükségletek a legminimálisab-
bak. A földművelés az erdőgazdaság par-
lagon, hever, az állattenyésztés is csak a há-
zi szükségletet fedezi. Megokolta azután
hogy az albán nép százados ellenségéhez,
Montenegróhoz szított, a mostani háboru-
ban pedig már bosszúból is, de saját érdeké-
ben is közömbös maradt. Az előadó érdekes
képeket kísérté ismertetését. Fiuménak Al-
bániához való viszonyaival, a jövő megin-
dülő művelődésnek országunk javára való
fordításának módjaival végezte Patak

Ezekben, csakis ezekben van az igazság.
Minden, ami a számokon kívül áll, mulan-
dóság, szemfényvesztés, jósolni, olyan élvezet
ez, mint a középkor csillagászata. Csak
hogy azok kabalista számok voltak, mi
pedig statisztikusok, okos emberek va-
gyunk. Tudja-e ön például azt, hogy Ma-
gyarországon minden második ember nem
fizet adót? Minden harmadik eltagadja a
jövendelmét és minden negyedik halasztást
kér.

— Második, harmadik, negyedik? —
hebegtem utána. — Akkor ki fizet adót?

— Minden első! — felelte ravaszul. —
Különböztetve végrehajtják. De többet mondok.
Van-e sejtelmé róla, hogy nálunk évente átlag
két házasságot kötnek. Ebből egymillió-
hatszáznegyvenhétézerkétszázhárom halál-
al végződik!

— Halállal! —
— Igen. Előbb-utóbb vagy a férj, vagy
a feleség, vagy mind a kettő elhalálozik.

Tiszteletem peréről-perére emelkedett a
számok tudósa iránt.

Bizony kérem, nehéz mesterség a sta-
tisztika. Tavaly például elvesztettem hu-
szonkétezer lakost.

— Elvesztette! —

— Sehogy sem jött ki a végösszegnek
megfelelően. Mit gondol: mit csináltam?
Beirtam a halvaszületettek rovatába.

— De hiszen ez... ez nem igaz!

— Már hogy lett volna igaz! Ha egy-
szer a végösszegben megvolt, de közben el-
vesztettem, nem törtémetett velük más,

Gusztáv a nagyon látogatott és tanulságok-
ban gazdag előadását, melyet a lyceum
rendes közönségén felül sok érdeklődő ke-
reskedő és a kiviteli akadémia hallgatói is
meghallgattak.

— **Hangverseny-Egyesület.** Először
üdvözlöttük városunkban a bécsiek dédelge-
tett vonósnégyesét: a Rosé-quartettet és
mi sem természetesebb, hogy közönségünk-
re is kitűnő benyomást tett eme illusztris
művésztestület játéka. Nehéz dolog művé-
szeket, kik a technikai fejlettség legmüve-
sabb fokán állanak, egymással összehason-
lítani képzettségük tekintetében, mert hi-
szen egy bizonyos graduson felül álló mű-
vészi produkciónál bizony csak arról be-
szélhetünk, vajjon egyik vagy másik mű-
előadása megegyezik-e a hallgatónak egyéni
felfogásával vagy sem. És ezen szempont-
ból itélve azt kell megállapítanunk, hogy
Haydn-t már stílusosabban hallottunk Fiu-
méban játszani; felmelegedni talán csak az
utolsó tétel „moto perpetuo“-ján tudtunk. A
Brahms-quartettből különösen a románc tet-
szett, a mű előadása — összes harmoniabeli
és ritmikai nehézségeivel — azonban egé-
szében is mintaszerű volt. Helyes dolog volt
„piece de resistance“-nak Beethoven-t hagy-
ni; az e-dur-quartett mindenkinek tetszett,
mert hiába, Beethoven zenéje áll legköze-
lebb a szívekhez. A természet zsufolóság meg-
töltő közönség az egész estén át ünnepelte a
vendégeket.

— **Összenyomta a gép.** Gurat Károly
34 éves horvát napszámos, az Union vegyé-
szeti gyár munkása, tegnap este az egyik
gép körül foglalatostkodott. Munkája köz-
ben az áttételi szíj elkapta a karját és a gép
szerkezete közé rántotta. Segélykiáltásaira
odarahantak munkástársai, akik azonban
már nem segíthettek a szerenesetlen embe-
ren, akit a kerekék összezúztak. A fejét
csaknem összelapították a géprészek. A men-
tők kivonultak a gyártelepre, de nem fér-
hettek Gurathoz, mert egy rendőr utjukat
állotta azzal, hogy Gurat úgy is meghalt.
A hivatásának áldozatául esett ember fe-
lesége szintén ott tartózkodott s e szavak
hallatára csaknem ájultan esett a körülál-
lók karjaiba és görcsösen zokogott. A rend-
őr viselkedése általános megbotránkozást
keltett. Jellouschegg dr. rendőrorvos csak
a beállott halált konstatálhatta Guraton.
A holttestet a temető halottasházába vitték.

— **A tűzbe esett.** Pajek Stefánia ötéves
terzattói leánya, aki a minap játszadozás

mint hogy halva születtek.

Elkábultam a logika csattanójától s már
nem is esodálkoztam rajta, hogy Labán Ar-
noldot egész sereg tudós testület tagjai so-
rába választotta. Nekem roppant imponál-
nak azok az emberek, akik olyasmihez ér-
tenek, amihez én nem értek. Ezt az ismeret-
séget nagyrabecsültem és sokszor találko-
ztunk egymással. Leggyakrabban a Pamino-
kávéházban. Sőt apró matematikai szolgál-
tatait telefonon keresztül is igénybe vettem.
Példának okáért ő fejtette meg nekem azt
a számtani problémát is, hogy ha a bécsi
vonat reggel hat óra öt percekor indul, hány
órakor kell fölkelnem, hogy le ne késsem a
vonatot.

— Hiába, maga a világ legnagyobb ma-
tematikusa — mondtam neki egyszer elta-
gadással.

Busán rázta a fejét:

— Téved; van, aki nálam is nagyobb és
akit — itt sóhajtott egyet — sohasem fo-
gok utolérni.

— És ki az?

— A feleségem!

— A felesége!

— A feleségem! Ugy tud összeadni, ugy

tudja kivonni a pénzt a zsebemből, ugy tud

osztani-beosztani és kiosztani, hogy én hal-

vány elemista vagyok csak hozzá képest. Ő

az új számtannak a feltalálója.

— Uj számtan?

— A háztartási számtan, amelyben min-

den eddig ismert szabályokat a fejetejére

állít s bizonyítja nekem, hogy száz korona

vonatot négyezer húzhatna el Szent Péter-
vártól Párisig.

— Az állkapocsomnál fogva?

— Ahogy tetszik.

— Sehogy sem tetszik. S kérem ne be-
széljünk az én lóerőmről.

A társalgás megszakadt. Idegesen ciga-
rettára gyújtottam.

— Ön naponta elfogyaszt vagy negyven
cigaretta. Erős dohányosnak látszik. —
kezdte kis szünet múltán.

— Igen.

— Az anyyimint... öt köbméter füst...
Vagyis ön évente annyi cigaretta szív el,
hogyha annak a füstje hidrogénben lenne,
akkor három kormányozható léghajót lehet-
ne vele megtölteni.

Kissé megszedültem a számoktól, de
még volt annyi energiám, hogy kifakadjam
asztaltársam ellen.

— Uram, én magát sohasem bántottam
és mégis az imént az én lóerőmmel vonatot
akart velem tolatni Párisba. Most pedig ha-
jóra ültet. Nem tudom, minek köszönhetem
a szerenesét.

— Különböztetve a nevem: Labán Arnold, a
központi statisztikai hivatal főmatematiku-
sa vagyok.

Most már mindentmegértettem és meg-
bocsátottam. Együtt távoztunk el a vendég-
lőből. Uközben lelkesen magyarázta a sta-
tisztika tudományát és a számok gyönyörű-
ségét.

— Ah, a számok! A realitás, a csalha-
tatlanságnak falanxba tömörült közkatónái.

közben egy égő rőzsecsomóra esett, tegnap belehalt súlyos égési sebeibe.

Kitűzték a pótválasztásokat. Wickenburg István gróf v. b. t. t. kormányzó, értesítette Vio Ferenc dr. polgármestert, hogy a községi pótválasztásokat december 30-ára tűzte ki. Az értesítés folytán a város megteszi a szükséges előkészületeket. A választási harc előreláthatólag igen heves lesz és úgy halljuk, hogy Zanella Richárd egy a helyvárosban, mint az alközségekben jelölteti magát.

Tudvalevő, hogy a városban öt, az alközségekben pedig egy megüresedett bizottsági tagsági hely kerül ezuttal betöltésre. Lemondott tudniillik a városi kerületben Branchetta Antal, Pázmány Jenő dr., Maylander Salamon dr. és Chierigo József dr., meghalt Smoquina Antal. Az alközségekben Zambelli Sándor lemondása folytán van szükség pótválasztásra. A választási aktus reggel 9 órakor kezdődik és délután 2 órakor ér véget.

Az Apolló új műsora. Az előzetes jelentések karácsonyi műsört jeleztek, olyant tehát, amelyik még az ünnepi kritikát is kibírják. Mikor tegnap este az új programot végig néztük, arról győződünk meg, hogy Troppauer igazgató ismét igazolta azt a róla táplált régi véleményét, hogy művészek szerződésében elsőrangú zseni, sőt ha akadna olyan, aki az Apolló immár elkényeztetett publikumát nem tudná kiélegíteni, azt fizeti a szerződés lejártáig, de fellépni nem engedi. A tegnap bemutatkozott artisták bizonyára sok kellemes és vidám percet fognak szerezni a közönségnek, amely most ünnep előtti hangulatban van ugyan és visszahúzódik, de azután kétségtelenül helyrepótolja a mulasztást és siet végig élvezni az új műsört, melynek minden egyes száma értékes művészet. A régi tagok közül örömmel fogadták Várday Ferikét, a szép hangú magyar énekesnőt, akinek sikerére nézve jellemző, hogy három helyett 5 szép új magyar dallal markolt belé a szívekbe. A kisasszony ebben a műsorban is vezet és új dalai mihamarább népszerűek lesznek Fiumében. Mint ismerőst még Wagner Irént, a bécsi énekesnőt és Deché Gyulát a jóízű komikust és elsőrangú színészt üdvözöltük szívesen és elismerjük, hogy ők csak erősségei lehetnek az orfeumnak. A Taidas hármascsoport viharos tetszéssel produkált néhány olyan dolgot, ami még szakemberek szemében is nagy értékű, a nagyközönség pedig elragadtatással szemléli. Ugyanezt mondhatjuk Revellről, akinek különösen szappanbuborékos mutatvá-

és hatvan korona, az összesen nyolevankettő. S ha én adok neki háromszázat, abból elkölt két százat, akkor még mindig én tartozom neki hetvenhárommal.

Ezek a családi számtan köréből vett bizalmas közlések nem kisebbitették bámulatomat. Összinté tisztelője maradtam még akkor is, amikor bebizonyította, hogy én csak egy halvány számaláng vagyok az élet szám-rengetegében, hogy én rám egy tizezredrészt eszkinő-nő esik, miután ez a faj kihalóban.

— Kérem, hagyjuk az eszkimó-nőt. Először is egy tizezredrésszel mitsem érek. Másodsor, ha én rá is ilyesmi esik, ez alkalmas arra, hogy megbontsa a családi békét. — Hagyjuk az eszkimó-nőket s maradjunk a magyaroknál.

— És a magyaroknál maradtunk. Sajnos, szegény barátom, a számember, megbetegedett s mint egy törtszám, ágyának dőlt. A haldokló magához hivatott és végső rendelkezéseit tudatta velem.

A kíváncsiság is furdalta az oldalamat már régóta s nem tudtam türtőztetni magamat. Egy kérdés égette a lelkemet. Éreztem: itt a kellő pillanat. A haldoklóra hajoltam s így szóltam:

— Mondja, kedves barátom, sugja meg a titkát: hogy van az és minek köszönheti azt, hogy maga volt az ország esalhatatlan és legkitünőbb matematikusa?

Labán Arnold felnyitotta szemeit és szakadozottan rebegte:

— Mert senki sem számította utána a számításaimat!

Sóhajtott és meghalt.

nyai sikerültek. Roberty Mary csalódásig hű hangszer-imitációjáért kapott megérdemelt sok tapsot, míg a Fedora-Realy olasz énekes-pár értékes hanganyaggal brillírozott. Így perszen nem tökéletes a kép, amit az új műsorról festettünk, ámde lehetetlen is a látottakat és hallottakat teljes hűséggel visszaadni. Aki szereti a szépet és művészt, az nézze meg az Apolló új műsorát. Végül meg kell emlékeznünk „a szerkesztőségben” című pompás bohózatról, amely sokkal jobb és sikerültebb, mint az eddig bemutatott darabok. A közönség nem fogyott ki a kacagásból, amihez nagyban hozzá járultak a szereplők: Troppauer, Troppauerne, Doré Gusztó és Deché Gyula.

Leesett a vasúti hidról. Sudan Márton, az Union vegyészeti gyár 56 éves munkása ma reggel ittas állapotban keresztül-esett a plasse-san-micolói vasúti pálya feletti hid korlátján és a 7 méternyi mélységben levő pályatestre zuhant. Fejét az egyik sinbe ütötte, úgy hogy koponyaesontrepédést szenvedett és meghalt. Holttestét néhány perccel utóbb megtalálták és a szokásos hatósági szemle befejezése után a temető halottasházába szállították.

Elfogták a templomrablót. A környékbeli községekben előfordult templomrablások tettesét a rendőrség elfogta. A rabló Ruzics János 16 éves suhanc, aki bevallotta, hogy Fiumében a Dómtemplomban, a temetőben, a Calvarion, ezenkívül Terzattón és Drágán ürített ki perselyeket. Büntőrsége egy Ancich János nevű fiatalember, akit a rendőrség keres.

A kikötőből. Dec. 17. Érkezett: „Andrássy” magyar gőzös Marseilleből 11 ezer láda narancsossal, 770 zsák kénnel, 650 zsák mandolával, 80 zsák szentjánoskenyérrel, 54 bál bórrel, 240 zsák maggal, 40 láda kétszűrttel; „Gisella” osztrák gőzös Kalkuttából 1000 bál jutával, 300 bál gyapottal, 400 zsák maggal; „Meran” osztrák gőzös Trieszthől üresen.

Indult: „San Severo” olasz gőzös Algirba 650 tonna fával; „Baross” magyar gőzös Londonba 1200 tonna fával, 450 tonna árpával, 100 tonna liszttel, 120 tonna babbal 120 hordó extracttal és 50 hordó ecettel.

Tűz az asztalosműhelyben. Rosenberg Márk asztalosmester műhelyében ma reggel néhány eső faburkolata enyvfőzés közben tüzet fogott. A tüzoltók kivonultak és eloltották a tüzet, amely kevés kárt okozott.

Tettenért házitolvaj. A rendőrség letartóztatta Tuczakovics Péter munkást, aki tegnap este a Piazza Müller 3 szám alatt vele együtt lakó három társa minden holmiját összeszedte és el akart vinni. Szállásadó-nője észrevette szándékát és rendőrt hívott, aki bekísérte Tuczakovicsot a rendőrségre.

Egy hajó rekordja. Tengerészeti körökben méltó feltűnést keltett az Austro-Americana hajóstársaság „Kaiser Franz Josef I.” nevű új óceánjárójának fényes rekordja. A gőzös Nápolyon és Barcelonán és Teneriffán keresztül Délamerikába hajózott, ahol Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayres kikötőket érintette, az után visszafelét tette meg ezt az utat. Teneriffából Délamerikába 8 nap alatt jutott a „Kaiser Franz Josef I.” az egész utához pedig 45 nap volt szüksége amibe az egyes kikötőkben való veszteglés is beszámítatik. E kitűnő rekord folytán a „Kaiser Franz Josef I.”-et az 1913. évi menetrendben a délamerikai járatokba osztotta be a társaság. A pazar fényvel berendezett nagy hajó január 16-án indul el Trieszthől Braziliába és Argentínába első rendes járatán. Barcelonába és a Kanári szigetekre is felvesz utasokat.

Berlin-szállóde Budapesten. A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a. megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Otto az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal szálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló elsőkelő szakszereit vezetésére.

TŐZSDE.

	Dec. 16. zárlat	Mai árf. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	766.50	767.—
Osztrák hitelrészvény	595.75	596.—
4%-os koronajáradék	82.40	82.10
Osztr.-magy. államvasut	659.—	660.—
Jelzálogbank	402.—	401.—
Leszámitolóbank	484.50	484.—
Hazai Bank	275.—	275.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	515.50	516.—
Rimamurányi	669.—	671.—
Salgótarjáni	688.—	688.—
Közuti Vasut	640.—	641.—
Városi Villamos	354.—	357.—
Adria	483.—	—
Déli Vasut	9.—	—
Magyar Cukoripar	2635.—	—
Rizsgyár	3600.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilra	11.77	11.79
Rozs 1913 áprilra	10.30	10.29
Tengeri májusra	7.52	7.50
Zab áprilra	11.97	10.94
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	598.—	599.50
Magyar hitelrészvény	769.—	772.—
Osztrák magy. államvasut	656.50	662.50
Déli Vasut	95.—	96.50
Alpesi	947.—	957.—
Skoda	682.—	692.—
Osztr. koronajár.	82.50	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi kétések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	600.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	290.—
Fiumei Népbank	106.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	210.—
I. Horvát Takarékpénztár	5900.—
„Indeficienter” tengerhajóz.	495.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1090.—
Orient tengerhajózási társ.	1400.—
Alt. Forgalmi r. t.	2150.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	260.—
Navigazione Libera Triest	555.—
Osztrák Lloyd	488.50
Stabilimento Tecnico	9625.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	ex 385.—
I. Trieszti Rizsgyár	862.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	362.—
Spalato Portland Cement	362.—
Assicurazioni Generali	Nap. 866.—
Riunione Adriatica	3530.—

„Margherita” mozgó
Via Alessandro Manzoni 3.

Hetenként háromszor
uj, fényes műsor!

Marsik Andor dr.
ügyvédi irodáját
a Via G. Carducci 3 sz.
I. em. alá helyezte át.

Elutazás miatt
különféle butorok
azonnal eladók. Cim: Via Valscurnigra Bankház 19.

Teljesen új finom
hálószoba berendezés
jutányosan és sürgősen eladó.
Cim Via Trieste 40.

Távirat — Telefon.

Kovács Gyula
az esküdtek előtt.

BUDAPEST, dec. 17. A tegnapi tárgyaláson még a következők történtek:

Kner Izidor gyomai nyomdatulajdonost hallgatta ki Polónyi Géza után a bíróság. Kner elmondta, hogy június 8-án Kovács Gyulától két levelet kapott, amelyet most bemutat a bíróságnak.

Mikovich bíró felolvassa a két levelet. Az egyikben Kovács Gyula arra kérte, hogy mellékelte kézirátát száz példányban nyomassa ki és minden községben ragasztassa ki 10—10 példányban. A másik levélben a gyomai választópolgárokhoz szól Kovács Gyula. Megköszöni nekik a beléje helyezett bizalmat és arra kéri őket, hogy igyekezzenek mindig függetlenségi képviselőt választani, aki ha nem is tudja a kerület érdekeit úgy képviselni, mint egy befolyásos kormánypárti ember, de mindenesetre a haza javára dolgozik. Egyben bocsánatot kér mindazoktól, akiket rövid képviselősége alatt megbántott. Minden tettének rugója az önzetlen és tiszta hazaszeretet volt. Meg akarta védeni az ország aloktmányát. Azzal zárja a levelét, hogy tartsa meg a választópolgárság tovább is jó emlékében.

Az elnök (Kovács): Ön ezt a levelet gépen írta. Hol írta meg?

Kovács: Erre a kérdésre nem válaszolok.

Gonda dr. (a tanuhoz): Milyen képviselő volt Kovács Gyula? Teljesítette-e a választó polgárság kérését vagy elhanyagolta?

Tanu: A legjobb képviselő volt, akit ismerek, harminc év óta.

Vásárhelyi Ernő 46 éves bonyhádi gazdász, a következő tanu. Elmondja, hogy Dombóváron június 7-én a vasuti állomáson a bátyjával beszélgetett s a beszélgetés során a bátyja azt mondotta, hogy Kovács Gyula a Háza revolverrel akart bemenni, de a képviselőtársai kicsavarták kezéből a revolvert.

A mai tárgyalást 9 órakor nyitották meg. Az első tanu

Halmi Elemér dr., aki a kérdéses időben az újságíró-karzatot tartózkodott. Elmondja, hogy hallotta a lövéseket, de hogy hányszor lőtt Kovács, arra nem emlékszik. Mikor Kovács vérezve elesett, ő is oda sietett hozzá és kérlelte a rárohanó kormánypártiakat, hogy ne bántssák.

Következett volna Tisza Kálmán gróf kihallgatása, de mert nem jelent meg, Polónyi Dezső védő kérelmére felolvasták a nagyszalontai járásbírósnál tett vallomását. Azt vallotta ebben Tisza Kálmán, hogy Kovácsot senkisé sem bántotta. Következett

Dr. Hertzel Manó báró orvostanár kihallgatása, aki Kovács kezeléséről adott felvilágosítást.

Polónyi védő indítványozza, hogy Ajtay Sándor dr. egyetemi orvostanárt tanuként hallgassák ki. Erről a bíróság később határoz. Következik

Sándor László dr. rendőrtanácsos kihallgatása. Elmondja, hogy ebben az ügyben ő vezette a nyomozást, később mint hatósági tanut is kihallgatták. Nézete szerint Kovács a kihallgatás során teljesen öntudatlan volt és annyira figyelt a szavakra, hogy a jegyzőkönyvet is diktálni akarta, de a vizsgálóbíró ezt nem engedte meg.

A védő: Üres volt a revolver, mikor tanácsos ur megkapta?

Sándor: Igen, üres!

Török János dr. rendőri segédfogalmazó teljesen hasonló vallomást tesz.

Kovács Gyula elmondja, hogy kihallgatásánál Sándor László nem volt végig jelen, így vallomásának ez a része nem is vehető figyelembe. A vizsgálóbíró is önkényesen járt el vele szemben, mert nem azokat a szavakat vette jegyzőkönyvbe, amiket ő mondott, diktálni sem engedte, hanem ragaszkodott a saját stílusához.

Katona Gyula dr. a Hercel-szanatórium orvososa ugyanazt vallja, amit dr. Hercel. Ekkor a bíróság rövid tanácskozássra vonult vissza és úgy határozott, hogy Ajtay Sándort nem hallgatja ki.

Mratko József és remetei Kőváry János fegyverszakértők azt mondják, hogy a Kovács által használt pisztoly kevés távol-ságból alkalmas az emberi élet kioltására.

A Hercel-szanatórium két ápolónője azt bizonyítja, hogy Kovács sokszor kérdezte, hogy nincs-e Tiszának valami baja.

A tárgyalás folyik.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST dec. 17. A képviselőház 10 órakor kezdte meg a mai ülést és appropriációs javaslat során felszólalt Hegedűs Lóránt és Vázsonyi támadásaival szemben igazolta álláspontját. Utána Sándor Pál mondott igen tartalmas és szépen indokolt beszédet, kifejtve, hogy a kormány álláspontja legkevésbé sem volt politikus az adóreform ügyében. A Ház végül elfogadta azt az indítványt, hogy az új adótörvény végrehajtása 1914. január 1-ig felfüggesztessék.

A választóreform tárgyalása.

BUDAPEST, dec. 17. A képviselőház folyosóin ma délelőtt pozitív dolog gyanánt beszéltek, hogy a kormány karácsony és újév közt összehívhatja a képviselőházat és tárgyalhatja a választójog reformjáról szóló törvényjavaslatot.

Obstrukció a Reichsratban.

BÉCS dec. 17. A bécsi Reichsrat költségvetési bizottságában egész éjszaka és ma is tartó obstrukció volt. A tegnapi délután 3 órakor kezdődő bizottsági ülés leghosszabb szónoklatát Kosztinicsar szlovén nemzeti-ségű képviselő mondta. Este hat órakor kezdett beszélni majdnem tizennégy óráig tartó obstrukciós szónoklatot mondott.

Ma reggel 8 órakor Korossecz vette át a szót és 11 órakor végezte be beszédét. A cseheket és velük együtt az összes szlávokat nagyon bántja, hogy a kormány ki akarja bőjtölni az obstrukciót. A többiek pedig óriási érdeklődéssel várják Stürgkh miniszterelnöknek a Prohászka ügyre vonatkozó felvilágosító beszédét.

Az állam károsodása.

BUDAPEST, dec. 17. A képviselőház zárszámadási bizottsága ma délelőtt ülést tartott és tárgyalta az 1912-ik évi zárszámadást. A bizottság felhívta a kormányt hogy az anyagbeszerzés formáját módosítsa. Megállapította a bizottság, hogy a koalíciós kormány 10 millió korona kárt okozott az államnak azzal, hogy a bányatulajdonosok régi szerződéseit felbontotta.

Miskolc új főispánja.

BUDAPEST dec. 17. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Tarnay Gyula borsodmegyei főispánt kinevezte Miskolc törvényhatósági joggal bíró város főispánjává.

Fehérvár kinevezése.

BUDAPEST dec. 17. A nemrég elhunyt Eszterházy herceg helyébe ő felsége Fehérvár Géza bárót nevezte ki testőrkapitánynak. Fehérvár már a napokban Bécsbe költözködik.

Bali Mihály a Házban.

BUDAPEST dec. 17. Érdekes vendége volt ma a képviselőháznak. Bali Mihály, a hóhér jött a folyosóra és Sztankovánszky Imre kövesdi képviselőt kereste. A képviselők nem ismerték fel a hóhért és csak akkor vették nagy csoportban körül, mikor Sztankovánszky bemutatta őt. Sztanko-

vánszky aztán sietett felvilágosítani a bámuló képviselőket, hogy Bali őt magán-ügyben kereste fel.

Nincs ellentét.

BÉCS dec. 17. Joanovics, az új bécsi szerb követ, aki tegnap érkezett ide, ma a Neue Freie Presse munkatársa előtt azt mondotta, hogy a monarchia és Szerbia között nincs olyan ellentét, amit ne lehetne kiegyenlíteni.

A külpolitikai helyzet.

BÉCS, dec. 17. A Szerbia és Ausztria-Magyarország közti feszült helyzet sokat veszített élességéből, mert Szerbia késznek mutatkozott a Prohászka-ügyben való elégtételadásra és ez megszüntette a feszültség okát is. Külömben kiderült, hogy Prohászka semmi súlyosab sérelem nem esett. Páscics hajlandó igen messzemenő elégtételadásra, de addig ez meg nem történhetik, a míg a haretéren levő Putnik tábornok hadügyminiszterrel az ügyet meg nem beszéli. A belgrádi francia, angol és belga követek arra intették Szerbiát, hogy hagyjon fel a monarchia ellen eddig nyilvánított harcias magatartásával. Igen feltűnő, hogy Hartwig orosz követ is hasonlóképp nyilatkozott.

Oroszok a határon.

CSERNOVITZ dec. 17. A határon igen sok orosz tiszt van, akik a lakosság között agítanak és a tisztviselőket arra akarják rábírní, hogy agítaljanak Oroszország mellett.

A béketárgyalások.

LONDON dec. 17. A békekonferencia tegnapi délnben tartotta első ülését. Az ülést délután 3 órakor zárták és csak formáságból állt. A mai ülés délelőtt 11 órakor kezdődött.

LONDON dec. 17. A békedelegátusok tanácskozását követő dejeuner alkalmával igen feszelen volt a követek érintkezése. Remélik, hogy a törökök és görögök közti nehézségeket is rövidesen sikerülni fog eloszlalni. A bolgárok különben kijelentették, ha Drinápolyt nem kapnák meg, azonnal otthagynak a konferenciát.

A balkán háboru.

Mit akar Bulgária.

BERLIN dec. 17. A Wossische Ztg. konstantinápolyi tudósítója jelenti: Egy kiváló állású török államférfiu mondta nekem, hogy Bulgária nemcsak az európai török területek legnagyobb részét akarja magához kaparintani, hanem már most készül arra, hogy nemsokára egészen kiszoríthassa a törököket Európából. Tudjuk ezt Konstantinápolyban és azért van, hogy senki sem lelkesedik a békekötésért, hanem általános a vágy, hogy ujult erővel kezdjék a háborut.

Görög-török háboru.

KONSTANTINÁPOLY dec. 17. A janinai hadtest parancsnokának távirata szerint a görög haderő, mely két ezred gyalogságból, nagyszámu irreguláris csapatból és egy hegyi ütegből állott, a 2 nap előtt Hondraiki és Derziki között, Janinától keletre lefolyt harcban jelentékeny veszteségeket szenvedett. A görögöket Paspaszkuepru és Kacberagh felé visszaverték.

A nyugati hadsereg parancsnokának egy másik távirata szerint, mely e hó 12-ről van keltezve, a török csapatok heves támadást intéztek az ellenséges haderő ellen, mely Sarandánál partraszállt és rendes csapatokból, irregulárisokból, egy hegyi ütegből és egy mitrailleusból állott. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett és a török csapatoktól üldözötve, rendetlenül vonult vissza Santiquaranta és Chimara felé.

Tüntetés Ausztria ellen.

PRÁGA dec. 17. A prágai 18-ik gyalogezredet tegnap szállították el a városból. Mikor a katonaság a kaszárnyában készülődött, igen nagyszámu közönség gyűlt a kaszárnya elé, amely viharosan tüntetett a katonák ellen. Mikor a katonák kivonultak a közönség közáport zuditott rájuk. Egy kő egy főhadnagyot fejbe talált, mire az ezredes szuronyrohamot vezényelt. Később a közönség a pályaudvarnál gyülekezett és ott tüntetett Ausztria ellen. A tüntetés miatt a vonat egy órai késéssel indult el.

Kopott vagy kifakult angol **bőrbutort** bármely színre újra **átfestek**. Szintartósságért kezeskedem. **EISLER S.** kárpitos
Via Aless. Volta 4. Telef. 959.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

F I U M E.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezeskedik.

Apollo Színház

Igazgató: **TROPFAUER ÁRMIN**

Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperiaál szálló közötti utcában).

A kolosszális karácsonyi műsor

megnyitó előadása.

Minden egyes szám attrakció.

Kezdeté fél 9 órakor.

Bélyegárak: Pályó 5 személyre K. 15.-, Pályóülés K. 3.-, Fontartott hely K. 2.- II. hely K. 1.-

Előadás után **kabaré** szabad bemenettel. Meleg konyha egész éjjelen át!

Hivatalnoknő

ki a magyar, német és olasz nyelvet bírja 80.- kor. havi fizetéssel felvétetik. Cím: Via Alessandro Manzoni 3. szám, II. em. Obernyik. Jelentkezés délelőtt.

Dr. Löw L. orvos

megkezdte rendeléseit kizárólag **bőr- és húgycsőbetegségek** részére Fiume Riva Marco Polo 10, Rendel. d. u. 3-5. Külön várótermek.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

LIDO PENSIO Abbaziában

A Súdstrandon a legjobb magyar otthon. Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi” szálló portásánál is kapható.) Legmérsékeltőbb árak. Kitűnő konyha, gyönyörű szobák

Tengeri fürdő Lusipiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Magyar anyanyelvű gépiro kisasszonyi, aki folyékonyan stenografál felvesz a papírgyár.. Csakis írásbeli ajánlatokat veszünk figyelembe.

Erődús, teljes

fűszeres ízt, szép, tetszetős színt és olcsóságot a használatban: ezen tulajdonságokat egyesíti teljes mértékben a „Valódi” : Franck : a Kassa-i gyárból s azért használja annyi sok ezer háziasszony előszere-tettel. 6

Hálószoba Butorberendezések

és egyes

butordarabok részletfizetésre is kaphatók

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via Giuseppe Parini 6. szám.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás, lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 líráért. —

Szines szövet-függönyök páronként 7.- koronától feljebb

Gyapot-étamine függönyök garantált színek párja K. 13.50

Kiváló alkalom axminster-szőnyegeken 175x250 K. 25.-, 200x300 K. 36.-

Bonne femmes tüllből rávarrott mintákkal drbja K. 14.-

Agytakarék tüllből rávarrott mintákkal 220x330 drbja K. 11.50

Plus asztalterítők rávarrott mintákkal drbja K. 17.-

Cheniglia lambrequin drbja K. 7.60

A nagy őszi idényre

megérkeztek már a

Szőnyegek

és

függönyök

Gazdag választék juta-zsineg-tapestry-velour és xylo futókban, ágyelőkben, teljes garnitúrákban, szövet- és csipkefüggönyökben, bonne femmes, stores és brise-bise-ben.

Óriási

választék

a következő minőségű szalón-, ebédlő- és hálószoba szőnyegekben:

Gyapju Tapestry Velour

(a nagybecskereki szőnyegyárból)

Axminster Argaman

és kézzel előállított szőnyegekben.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME Corso 11

Trieszt Corso 9

Bécs IX.

Szabott árak!

ARBE

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a kikötőben.
Jó kávéházi italok.

Fagyalt. Jegeskávé

Ha egészségét félti „ADRIA“

savanyu vizet igyék, mely igen olcsó és kristálytisza. Bakteriamentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!
Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

„Mercur“ kávéház

az indóházzal szemben.
Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.
Tulajdonos: ZAGORC FERENC

Népkerti-Vendéglő.

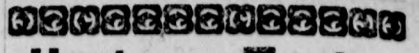
:-: Tel. 14-95 :-: :-: Tel. 14-95 :-:

Elfogad előjegyzéseket ebédre és vaosorára havi 36 K-tól feljebb. Magya: és olasz konyha, hideg eledetek, kávé, kül- és belföldi likörök és borok.

Nagy termék, szinpad s 2 zongora állnak rendelkezésre ünnepek, vagy szórakozások céljaira. Tekepálya és Golyójáték.

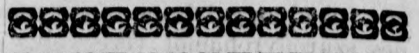
Ülések, családi vagy társasösszejövetel, bankettek céljaira **nagy szalon az I emeleten.** Előjegyzések telefonon is. Hajnali 4 óráig nyitva.

A népkerti főkapu bezárása után bejárat Via del Gelstu, (Szent András kápolnánál).

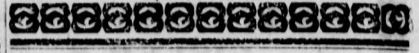
Hartweg Testv.

Fiume, via Acquedotto 11. sz.
Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

ETTEREM LUSSINGRANDE.

NARODNI DOM
Villásreggeli, ebéd vacsora. Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

MEGNYILT Risztics Milán fodrászüzlete

(VUJA M. mellett).
Hygienikus. Modern.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnire. — 50 modernül berendezett szobával. — Szobák 2.40 K-tól feljebb. Villany. — Lift. — Fürdők. A kávéházban estenként **Barcza Jenő** cigányzenekara hangverseny.

Fiume legújabb szállodája.

Treppler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz.
elvállal eternitpala-, pala-, cserép-, facement- és kátránylemez-fedéseket, torony- és kupolafedést, azok befestését és mindenféle szakmába vágó munkát, bádigos munkát a legolcsóbb árakon, Pontos kivitel.

Ez a „Muki“ Művész

szájharmonika dobbal
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játsszuk, míg a valódi bőrrrel ellátott dob csak kísérettől szolgál. Ára sokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona.
Wagner a „Hangszer-Király“
országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházaiban, Budapest, József-körut 15. Arjegyék ingyen,
Ovás: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra.

Winhoffer Sándor

„Eintracht“ vendéglője
Trieszt Via Coronio 15.
Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kiváló, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

ARBE Park Hotel

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

Ha Budapestre megy **keresse fel okvetlen Putzer György éttermeit**
Budapest VII., Dohány utca 40. sz.
Vidékiek találkozó helye! :: Színház után friss vacsora Külön helyiség. Villás reggeli.

Tengeri szanatorium

Fiume mellett **Portorè** Fiume mellett
gyermekeknek és felnőtteknek.
Modern intézet 100 ágygyal. 2 orvos, villanyvilágítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak, Prospektus.

! 3 Kg. legfinomabb fehér lisztet és 1 Kg. kockacukrot kap mindenki ingyen és bérmentve, a ki december 25.-éig egy

„ECLIPSE“ Tésztadagasztót

vesz vagy levelezőlap útján utánvétellel megrendel!

A közeledő **KARÁCSONYI ÜNNEPEK** alkalmából az „Eclipse“ tésztadagasztó

újabb intézkedésig csak **18.** koronába kerül.

Vidéki rendelések gyorsan hajtatnak végre. Minden egyes „Eclipse“-tésztadagasztó pontos használati utasítással kerül postára. Megrendelések címzendők:

ECKEL EGON - FIUME

VIA CARDUCCI 14 (Telefon 10-45).

Eclipse-tésztadagasztó minden konyhának legfontosabb háztartási tárgya.
3 percen belül lehet vele 1—6 kiló kenyéret, süteményt és mindenemű tésztát tökéletesen dagasztani.